

معرفی کتاب

سپیده چمن آرا

تاریخ هندسه

نویسنده: هوارد ویتلی ایوز؛

مترجم: محمدهادی شفیعیها؛

ناشر: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی؛

چاپ نخست: زمستان ۱۳۸۳؛

شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه؛

بها: ۱۰۰۰۰ ریال.

«هندسه‌ی علمی»، به شناخت طبیعی بشر از هندسه و شناخت علمی وی از این موضوع، اشاراتی می‌کند و سپس به «محتوای هندسه پیش از دوران یونانی آن» و «هندسه‌ی استدلالی» و «هندسه‌ی اولیه‌ی یونانی و مباحث اصلی موضوعی» می‌پردازد و پس از آن، «هندسه‌ی بعدی یونانی»، «تغییر مسیر از راه هند و عربستان»، بازگشت هندسه به اروپای غربی را بررسی می‌کند و به مباحث «هندسه‌ی تصویری» و «هندسه‌ی تحلیلی» و «هندسه‌ی دیفرانسیل» و «هندسه‌ی نااقلیدسی» و بالاخره «توپولوژی» می‌پردازد. سپس «برنامه‌ی ارلانگر» را مرور می‌کند و در چند فصل آخر کتاب، به «فضاهای مجرد» و «اصول هیلبرت و علوم اصل موضوعی صوری» و «هندسه از دیدگاه جدید» می‌پردازد. علاوه بر فصل فوق، کتاب شامل ۱۶ پیوست است که توسط نویسندگان مختلفی نگاشته شده و توسط مؤلف کتاب، جمع‌آوری شده است. در این پیوست‌ها، موضوعات جالبی از قبیل «ترسیم با پرگار و ستاره»، «هندسه‌ی چهاربعدی»، «تاریخ اصطلاحات بیضی، هذلولی و سهمی»، «مختصات قطبی» و... به اختصار مطرح شده‌اند. ترجمه‌ی روان و شیوای دکتر شفیعیها نیز، کتاب را جذاب‌تر کرده است و خواننده را به مطالعه‌ی آن ترغیب می‌کند.

است. نویسندگان در این خصوص می‌گویند: «داستان تاریخ هندسه، نظیر تاریخ بسیاری از موضوع‌های بالنده و در حال تغییر، دو مسیر، هم پیوسته را پیموده است؛ یکی از محتوای رو به رشد آن حکایت دارد و دیگری از تغییر ماهیت و موضوع آن. همه می‌دانیم که هندسه، به احتمال زیاد، از خیلی پیش‌تر و در دوران باستان با محتوای بسیار ناچیزی آغاز شده و رفته‌رفته رشد یافته تا به حجم کنونی رسیده است. از سوی دیگر، زیاد نیستند شمار افرادی که می‌دانند ماهیت یا ویژگی ذاتی موضوع آن در دوران‌های مختلف، تکامل از معنی ضمنی متفاوتی برخوردار بوده است. در تاریخ مختصر هندسه که در پی می‌آید، سعی خواهیم کرد که هم به سیر تکامل آن توجهی خاص داشته باشیم و هم به داستان جالب و گیرای آن.» به همین دلیل، نویسندگان، تحت عناوین «هندسه‌ی ناخودآگاه» و

«تاریخ هندسه»، کتابی است از مجموعه‌ی کتاب‌های تاریخ و ریاضیات دبیرستانی که توسط انتشارات علمی و فرهنگی، به چاپ رسیده است. «واژه‌ی هندسه، به معنای اندازه‌گیری زمین است. هندسه‌ی علمی، هزاران سال پیش، در برخی از نواحی شرق باستان، به منظور کمک در مهندسی و پیشه‌های کشاورزی پدید آمده است.

این کتاب، تاریخ هندسه را مورد مطالعه قرار داده و درباره‌ی اشکال مختلف هندسه، مطالب دقیقی ارائه کرده است که برای علاقه‌مندان این رشته بسیار مفید است.

مطالب این کتاب، چنان تنظیم شده است که به خصوص برای طرح مطالب تاریخی در کلاس‌های هندسه‌ی دبیرستانی، قابل استفاده باشد.

در این کتاب، تاریخ هندسه از پیش از دوران یونان، مورد بررسی قرار گرفته